

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
 prezentate la 26 noiembrie 2019¹

Cauza C-625/19 PPU

Openbaar Ministerie împotriva XD

[cerere de decizie preliminară formulată de rechtbank Amsterdam (Tribunalul de Primă Instanță din Amsterdam, Țările de Jos)]

„Întrebare preliminară – Cooperare polițienească și judiciară în materie penală – Decizia-cadru 2002/584/JAI – Mandat european de arestare – Autoritate judiciară emitentă – Mandat european de arestare emis de un procuror suedez – Condiție privind existența unei căi de atac jurisdicționale efective deschise împotriva deciziei de a emite un mandat european de arestare”

1. Curtea de Justiție este din nou confruntată cu anumite cereri de decizie preliminară prin care i se solicită să se pronunțe cu privire la aspectul dacă Ministerul Public (în prezenta cauză, din Suedia) poate fi calificat drept „autoritate judiciară emitentă” a unui mandat european de arestare (MEA), în sensul articolului 6 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584/JAI².
2. Îndoielile exprimate de instanța de trimitere în prezenta cauză și în cauzele C-626/19 PPU și C-627/19 PPU s-au alăturat celor exprimate de o instanță din Luxemburg (cauza C-566/19 PPU) și se referă în special la interpretarea Hotărârii Curții OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau)³.
3. Aceleași îndoieli au fost exprimate în legătură cu Ministerele Publice din Belgia (cauza C-627/19 PPU) și din Franța (cauzele C-566/19 PPU și C-626/19 PPU), cu privire la care prezentăm concluzii la aceeași dată.
4. Concret, întrebarea care face obiectul acestei trimiteri preliminare este similară cu una dintre cele adresate în cauza C-626/19 PPU, care a fost conexasă cu cauza C-566/19 PPU, și se referă la MEA emise de Ministerul Public în vederea exercitării urmăririi penale.

1 Limba originală: spaniola.

2 Decizia-cadru a Consiliului 2002/584/JAI din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre (JO 2002, L 190, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 3), în forma modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 (JO 2009, L 81, p. 24, denumită în continuare „Decizia-cadru”).

3 Hotărârea din 27 mai 2019, C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, denumită în continuare „Hotărârea OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau)”.

5. Deși poziția noastră de principiu rămâne cea adoptată în cauzele OG (Parchetul din Lübeck) și PI (Parchetul din Zwickau)⁴ și în cauza PF (Procurorul General al Lituaniei)⁵, în concluziile prezentate la această dată abordăm analiza Hotărârii OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau), precum și pe cea a Hotărârii din 9 octombrie 2019⁶, pronunțată într-o altă cauză similară.

I. Cadrul normativ

A. Dreptul Uniunii

6. Facem trimitere la considerentele (5), (6), (8), (10) și (12), precum și la articolele 1 și 9 din decizia-cadru, care figurează în Concluziile noastre prezentate în cauza OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau).

B. Dreptul național

7. În conformitate cu informațiile prezentate de guvernul suedez, articolul 2 din Förordning (2003:1178) om överlämnade till Sverige enligt en europeisk arresteringsorder (Regulamentul nr. 1178 din 2003 privind predarea unei persoane în Suedia în temeiul unui [MEA], denumit în continuare „Regulamentul MEA”) prevede că MEA este emis de procuror atât în vederea exercitării urmăririi penale, cât și pentru punerea în executare a unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță privative de libertate.

8. În conformitate cu articolul 3 din Regulamentul MEA, un MEA poate fi emis în vederea urmăririi penale atunci când s-a emis un mandat de arestare preventivă a persoanei căutate ca urmare a faptului că este suspectată de comiterea unei infracțiuni susceptibile de o pedeapsă privativă de libertate de cel puțin un an.

9. Conform declarațiilor guvernului suedez, arestul preventiv este încuviințat de o instanță la cererea procurorului. După emiterea de către instanță a mandatului de arestare preventivă, procurorul hotărăște, în condiții de deplină independență, dacă emite un MEA, luând în considerare în special caracterul proporțional al măsurii.

II. Litigiul și întrebarea preliminară

10. La 27 mai 2019, Ministerul Public din Suedia a emis un MEA în vederea urmăririi penale a lui XD⁷.

4 Cauzele C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:337, denumite în continuare „Concluziile prezentate în cauza OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau)”.

5 Cauza C-509/18, EU:C:2019:338, denumită în continuare „Concluziile prezentate în cauza PF (Procurorul General al Lituaniei)”.

6 Cauza C-489/19 PPU, NJ (Ministerul Public din Viena), EU:C:2019:849, denumită în continuare „Hotărârea NJ (Ministerul Public din Viena)”.

7 Potrivit Ministerului Public, XD era suspectat de trafic de stupefiante.

11. Ca urmare a arestării lui XD în Țările de Jos, la 28 mai 2019, un MEA a fost transmis la rechtbank Amsterdam (Tribunalul de Primă Instanță din Amsterdam, Țările de Jos), care a hotărât să adreseze următoarea întrebare preliminară:

„Un procuror care participă la administrarea justiției în statul membru emitent, care acționează în mod independent în exercitarea funcțiilor sale inerente emiterii unui mandat european de arestare și care a emis un MEA poate fi considerat drept autoritate judiciară emitentă în sensul articolului 6 alineatul (1) din decizia-cadru [...] dacă, în statul membru emitent, o instanță a evaluat condițiile pentru emiterea unui MEA și în special proporționalitatea acesteia, anterior deciziei efective a procurorului de a emite MEA?”

III. Procedura în fața Curții

12. Cauza a fost înregistrată la grefa Curții la 22 august 2019. Având în vedere privarea de libertate a lui XD, instanța de trimitere a solicitat soluționarea cauzei prin intermediul procedurii de urgență, iar Curtea a acceptat.

13. Au prezentat observații scrise XD, guvernele neerlandez și suedez, Ministerul Public neerlandez și Comisia.

14. Ședința publică s-a desfășurat la 24 octombrie 2019, împreună cu cea organizată în cauzele C-566/19 PPU, C-626/19 PPU și C-627/19 PPU. La aceasta au participat JR, YC, XD, ZB, Ministerul Public din Luxemburg, Ministerul Public din Țările de Jos, guvernele neerlandez, francez, suedez, belgian, irlandez, spaniol, italian și finlandez, precum și Comisia.

IV. Analiză

A. Considerație introductivă

15. Întrebarea formulată în prezenta cauză este similară cu prima întrebare adresată în cauza C-626/19 PPU, cu privire la care ne-am exprimat opinia în concluziile pe care le prezentăm la aceeași dată.

16. Prin urmare, nu trebuie decât să facem trimitere în totalitate la concluziile respective. În cuprinsul acestora am examinat nu numai controlul jurisdicțional al MEA emise de Ministerul Public (la care se referă prezenta trimitere preliminară), ci și aspectul dacă membrii acestei instituții îndeplinesc condițiile necesare pentru a fi calificați drept „autoritate judiciară emitentă” în sensul deciziei-cadru.

17. În prezenta procedură, rechtbank Amsterdam (Tribunalul de Primă Instanță din Amsterdam) pornește de la premisa că Ministerul Public din Suedia poate emite un MEA, întrucât îndeplinește condițiile de independență specifice „autorității judiciare emitente”, în sensul articolului 6 alineatul (1) din decizia-cadru.

18. Având în vedere că independența Ministerului Public din Suedia nu a fost contestată în prezenta cauză, nu s-au furnizat informațiile necesare pentru a aprecia dacă, în conformitate cu statutul său constituțional și cu structura sa organică și funcțională, membrii acestei instituții au profilul impus de Curte prin Hotărârea din 27 mai 2019, PF (Procurorul General din Lituania)⁸. Prin urmare, nu ne putem pronunța cu privire la acest aspect.

⁸ Cauza C-509/18, EU:C:2019:457, denumită în continuare „Hotărârea PF (Procurorul General al Lituaniei)”.

B. Cu privire la controlul jurisdicțional al MEA emis de Ministerul Public

19. În conformitate cu informațiile furnizate de instanța de trimitere, în prezenta cauză, MEA a fost emis de procuror în urma emiterii unui mandat național de arestare (MNA) de către o instanță care examinase deja condițiile privind emiterea MEA și, concret, caracterul proporțional al măsurii.

20. Prin urmare, situația este similară cu cea din cauza C-626/19 PPU, în care am concluzionat că un control jurisdicțional efectuat la momentul emiterii MNA nu poate respecta, prin natura sa, „cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective” la care se referă punctul 75 din Hotărârea OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau), care este întotdeauna o protecție solicitată de persoana în cauză și care se acordă în cadrul unei proceduri în care aceasta a putut interveni și participa în temeiul dreptului său la apărare⁹.

21. Prin urmare, aprecierea îndeplinirii condițiilor de emiteră a unui MEA emis de un procuror care îndeplinește condițiile pentru a fi calificat drept „autoritatea judiciară emitentă”, în sensul articolului 6 alineatul (1) din decizia-cadru, se poate realiza anterior emiterii MEA, însă nu exclude dreptul persoanei solicitate de a formula o cale de atac jurisdicțională împotriva aceluși MEA, odată ce a fost emis (cu excepția cazului în care astfel s-ar pune în pericol procedura penală) sau i-a fost notificat.

V. Concluzie

22. În temeiul considerațiilor anterioare, propunem Curții să răspundă rechtbank Amsterdam (Tribunalul de Primă Instanță din Amsterdam, Țările de Jos) după cum urmează:

„Persoana căutată în temeiul unui mandat european de arestare emis de Ministerul Public dintr-un stat membru care participă la administrarea justiției și al cărui statut independent este garantat trebuie să aibă posibilitatea să îl atace în fața unui judecător sau a unei instanțe din statul respectiv, fără a fi necesar să aștepte să fie predată, imediat ce mandatul respectiv a fost emis (cu excepția cazului în care astfel s-ar pune în pericol procedura penală) sau imediat ce i-a fost notificat.”

⁹ Concluziile prezentate în cauzele C-566/19 PPU și C-626/19 PPU, punctul 84.